

- зростання вартості підприємства, адже акції, якими торгують на фондовій біржі, мають зазвичай вищу ціну порівняно з тими, що не торгуються публічно. Інвестори готові заплатити більшу ціну через ліквідність акцій, наявність більше інформації, зрілість підприємств, акції яких торгуються на біржі.

Таким чином, IPO є надійним засобом для залучення інвестиційних коштів і потужною рушійною силою для стрімкого розвитку компанії, посилення її конкурентних позицій та виходу на новий ступінь розвитку. Крім того, що IPO є ефективним засобом залучення необхідних для підприємства інвестицій, які спрямовуються на розширення діяльності та реалізацію запланованих проектів і програм, участь акцій компаній у біржових торгах дозволяє сформувати ринкову вартість акцій, визначити рівень ринкової капіталізації і створити для них необхідний рівень ліквідності.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про акціонерні товариства» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
2. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : Офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>.
3. Корпоративне управління : монографія / І.В. Спасибо-Фатєєва, О. Кібенко, В. Борисова ; за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. – Х. : Право, 2007. – 500 с.
4. Ernst D., Haecker D. Applied International Corporate Finance. – Muenchen : Franz Vahlen, 2007. – 401 p.
5. Мацера С.М. Економічний зміст та значення акціонерного капіталу в сучасних умовах [Електронний ресурс] // ScientificWorld (Sworld) : Е-Журнал. – 01.10.2011. – Режим доступу до тексту : <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/economy-311/economic-theory-and-history-311>.

Морозенко І.В.

студент,

Київський університет ринкових відносин

СУТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Перехід України до ринкової економіки тісно пов'язаний з необхідністю вдосконалення економічного поняття фінансових ресурсів, обґрунтування його функціональних засад. Визначення «фінансові ресурси» – одна з найбільш уживаних економічних категорій у понятійному апараті економічної науки. Фінансові ресурси є складним, багаторівневим, історично змінним утворенням, яке має різні форми прояву. Саме тому не існує одностайної точки зору щодо змісту та економічної інтерпретації фінансових ресурсів. На сьогодні дискусії між українськими та зарубіжними вченими щодо визначення «фінансові ресурси» потребують детальнішого розгляду, походження, сприйняття, й формування наукової думки про фінансові ресурси, які орієнтовані на задоволення інтересів суспільства в цілому та підприємства зокрема.

Метою статті полягає у розкритті сутності фінансових ресурсів та їх особливостей на основі аналізу та узагальнення праць відомих українських та російських вчених-економістів з метою щоденного прийняття управлінських рішень стосовно формування і використання цих ресурсів.

У роботі використано такі методи дослідження: теоретичного узагальнення і порівняння; синтез; інформаційне моделювання; абстрагування; конкретизація; спостереження.

Дослідженню даної проблеми присвячено багато праць та публікацій як українських так і зарубіжних вчених, у яких розглянуто сучасні наукові погляди на проблеми організації управління фінансовими ресурсами підприємств. Глибокий аналіз поняття «фінансові ресурси» здійснили, О. М. Бірман, А. С. Філімоненков, М. Г. Сичов, Т. В. Гуйда, В. К. Сенгачов, М. Я. Коробов та К. В. Павлюк. Проте залишається ще багато невирішених питань особливо в галузі розробки теоретичних та практичних основ організації управління фінансовими ресурсами підприємств в умовах ринкової економіки України.

В економічній науковій та практичній літературі досі немає єдиної думки щодо визначення фінансових ресурсів, їх змісту та ролі у відтворювальному процесі. Багато визначень, що подаються в словниках та науковій літературі не відповідають сутності даного поняття або розкривають її не повністю.

На сьогоднішній день «фінансові ресурси» – одна з найбільш уживаних економічних категорій у понятійному апараті практичного менеджменту й економічної науки.

На основі проведеного теоретичного узагальнення та аналізу праць відомих учених економістів у таблиці 1 наведені існуючі тлумачення сутності фінансових ресурсів підприємства.

Проведене дослідження думок вітчизняних і російських вчених свідчить про те, що деякі фахівці використовують тільки термін «фінансові ресурси підприємств», а інші поряд з цим використовують і термін «капітал», відокремлюючи «капітал» від «фінансових ресурсів»: В.Г. Белоліпецький [8, с. 64], І. О. Бланк [9, с. 126, с. 356], І. В. Зятковський [10, с. 89] і В. М. Опарін [11, с. 10].

Думка щодо існування фінансових ресурсів тільки у грошовій формі є найбільш розповсюдженою як серед українських, так і серед російських вчених.

Вивчення точок зору фахівців щодо визначення економічної природи «фінансових ресурсів» дозволяє виділити такі основні ознаки фінансових ресурсів підприємств:

- джерело формування;
- мета формування;
- напрямок і мета використання (цільове призначення).

Враховуючи вищенаведені ознаки, фінансові ресурси підприємств можна визначити як кошти, залучені у фінансово-господарський оборот підприємства з різних джерел з метою отримання економічних вигод та призначені для забезпечення поточної та інвестиційної діяльності.

Наведений аналіз запропонованих у спеціальній літературі визначень поняття «фінансові ресурси» дає змогу встановити, що окремі автори вирізняють їх функціональні особливості:

- забезпечення розширеного відтворення та фінансування загальнодержавних витрат;
- забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб;
- виконання фінансових зобов'язань, здійснення витрат із розширеного відтворення та економічного стимулювання працівників;
- виконання статутних цілей підприємства;
- формування доданої вартості;
- джерело відшкодування вибуття та капітального ремонту основних фондів, забезпечення розширеного відтворення та задоволення суспільних потреб.

Таблиця 1

Сучасні підходи щодо визначення сутності фінансових ресурсів підприємства

Автор	Визначення фінансових ресурсів
Бірман О. М. [1, с. 182]	Характеризує фінансові ресурси як виражену у грошах частину національного доходу, сконцентровану безпосередньо в державі чи на підприємствах для використання на розширене відтворення й на загальнодержавні потреби.
Філімоненков А. С. [7]	Власний, позичений і залучений грошовий капітал, який використовується підприємством для формування своїх активів та здійснення виробничо-фінансової діяльності з метою отримання відповідного доходу, прибутку.
Сичов М. Г. [2, с. 13]	Підкреслює, що фінансові ресурси як грошові надходження і грошові фонди створюються підприємствами, об'єднаннями, організаціями, державою в порядку розподілу й перерозподілу суспільного продукту й національного доходу
Гуйда Т. В. [4, с. 13]	Визначає фінансові ресурси як сукупність доходів, відрахувань і надходжень, що перебувають у розпорядженні підприємств, організацій і держави та спрямовуються на задоволення суспільних потреб із метою розширення виробництва і зростання матеріального добробуту народу
Сенчагов. В. К. [3, с. 49]	Під фінансовими ресурсами розуміє сукупність грошових нагромаджень, амортизаційних відрахувань та інших грошових коштів, які формуються у процесі створення, розподілу й перерозподілу сукупного суспільного продукту
Коробов.М.Я. [5, с. 267]	Визначає фінансові ресурси як централізовані й децентралізовані грошові фонди цільового призначення, які формуються у процесі розподілу й перерозподілу національного багатства, сукупного суспільного продукту й національного доходу та призначаються для використання відповідно до завдань соціально-економічного розвитку суспільства.
Павлюк К. В. [6, с. 176]	Визначає фінансові ресурси як грошові нагромадження й доходи, які створюються у процесі розподілу й перерозподілу валового внутрішнього продукту та зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення й задоволення суспільних потреб

Кожна за перелічених вище особливостей є важливою, однак, на мій погляд найвагомішою функцією, через яку реалізуються всі інші, є забезпечення неперервності руху грошових потоків підприємства.

Дослідивши сутність фінансових ресурсів дозволило зробити висновки, що фінансові ресурси – це власний, позиковий і залучений грошовий капітал, що використовується підприємствами для формування своїх активів і здійснення виробничо-фінансової діяльності з метою одержання відповідних доходів і прибутку.

Список використаних джерел:

1. Бірман А.М. Очерки теории советских финансов : в 3-х вып. Вып. 1 / А.М. Бірман. – М., 1968. – 182 с.
2. Сичов М.Г. Финансы СССР / М.Г. Сичов. – М. : Наука, 1985. – С. 286.

3. Финансовые ресурсы народного хозяйства. (Проблемы формирования и использования) / [В.К. Сенчагов и др.] ; под ред. В.К. Сенчагова. – М. : Финансы и статистика, 1982. – 49 с.
4. Гуйда Т.В. Формування і використання фінансових ресурсів / Т.В. Гуйда. – М., 2009.
5. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств : навч. посіб. / М.Я. Коробов. – К. : «Знання», КОО, 2000. – 267 с.
6. Фінансові ресурси держави / К.В. Павлюк. – Москва : НІОС, 1998. – 176 с.
7. Филимоненков А.С. Финансы предприятий / Учеб. пособие. – К. : Ника-Центр, Эльга, 2002. – 280 с.
8. Белолипецкий, В.Г. Финансы фирмы : Курс лекций / ред. И.П. Мерзлякова. – М. : ИНФРА-М, 1998. – 298 с.
9. Бланк, И.А. Словарь-справочник финансового менеджера / И.А. Бланк. – К. : «Ника-Центр», 1998. – 480 с
10. Зятковський, І.В. Теоретичні засади фінансів підприємства / І.В. Зятковський // Фінанси України. – 2000. – № 4. – С. 25.
11. Опарін, В.М. Фінанси (Загальна теорія) : Навчальний посібник – 2-ге вид., доп. і перероб. / В.М. Опарін. – К. : КНЕУ, 2001. – 240 с.
12. Закалюжна Л.Ю. Економічне значення сутності фінансових ресурсів підприємства в ринковій економіці.

Царенков О.О.

студент,

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ТА ПОВНОВАЖЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО ДЕПОЗИТАРІЯ ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ДЕПОЗИТАРНИХ УСТАНОВ

Національний депозитарій України створений відповідно до Закону України «Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні» для забезпечення функціонування єдиної системи депозитарного обліку [6].

Договір про заснування Національного депозитарію України підписано ДКЦПФР та НБУ 18 грудня 1998 року. Державна реєстрація відбулася 17 травня 1999 року [6].

До 12 жовтня 2013 року Національний депозитарій України здійснював професійну діяльність на фондовому ринку на підставі виданих Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку ліцензії на здійснення депозитарної діяльності депозитарію цінних паперів строком на десять років та ліцензії на здійснення розрахунково-клірингової діяльності строком на десять років [6].

12 жовтня 2013 року набрав чинності Закон України «Про депозитарну систему України» [1].

Відповідно до частини 2 статті 9 Закону України «Про депозитарну систему України» Центральний депозитарій – юридична особа, що функціонує у формі публічного акціонерного товариства відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства» з урахуванням особливостей, установлених цим Законом. Акціонерне товариство набуває статусу Центрального депозитарію з дня реєстрації Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку в установленому порядку Правил Центрального депозитарію [1].

Центральний депозитарій забезпечує формування та функціонування системи депозитарного обліку цінних паперів.